

Purim 5781 + T'saveh - kleding

Het verhaal in een notendop

Het Perzische rijk van de 4e eeuw vC strekte zich uit over 127 landen, en nagenoeg **alle Joden** waren haar onderdanen. Toen koning Ahasveros zijn vrouw, koningin Vashti, had verwijderd omdat ze zijn bevel niet opvolgde, organiseerde hij een schoonheidswedstrijd om een nieuwe koningin te vinden. Een Joods meisje, Esther, vond gunst in zijn ogen en werd de nieuwe koningin. Ze had echter haar nationaliteit niet verteld. Dit is het eerste deel (1-2) van de M'gilah.

Het tweede deel (3-9) begint met de moordzuchtige plannen van Haman jegens Mordechai en de Joden. Dankzij doortastend optreden van Ester en Mordechai komt Haman ten val en kunnen de Joden uiteindelijk afrekenen met hun tegenstanders. Dit gedeelte eindigt met de voorschriften voor het Purimfeest (9:20-32). Het derde deel (10) vermeldt de eervolle positie die de koning aan Mordechai verleent, en zijn inzet voor het geluk van het Joodse volk.

Purim samengevat

Mordechai zei:

“Beeld je niet in dat enkel omdat jij in het koninklijk paleis bent jij zult ontsnappen meer dan de andere Joden. Want als je faalt om nu te spreken, zal er verademing en verlossing komen voor de Joden uit een andere richting, maar jij en je vaders familie zullen omkomen. Wie weet of je niet bent gekomen op je koninklijke positie precies voor een tijd als deze.”

Esther antwoordde: *“... kom ik om, dan kom ik om.”*

“... dat deze dagen zullen worden herdacht en gevierd in elke generatie, elke familie, elke provincie en iedere stad; en dat deze dagen van Poerim nooit zullen ophouden onder de Joden of hun herinnering verloren gaan bij hun nakomelingen.”

ESTHER 4:12,16; 9:28

Adonai zei tot Moshe,

“Schrijf dit in een boek om te gedenken, en zeg het tegen Y'hoshua: Ik zal elke gedachtenis aan “Amalek onder de hemel” volledig uitwissen. Moshe bouwde een altaar, noemde het Adonai Nissi (Adonai is mijn banier/wonder) en zei, “Omdat hun hand tegen de troon van Yah was, zal Adonai strijden tegen “Amalek van geslacht tot geslacht”. Sh'mot (Exodus) 17:14-16

Het boek Ester een van de vijf Feestrollen (M'gilot) in de Tenach. Welke M'gilot zijn er en wanneer worden ze gelezen?

Hooglied	Shir hashirim,	Pesach
Het boek Ruth	M'gilat Ruth,	Shavuot
Klaagliederen	Eichah	Tisha b'Av
Prediker	Kohelet	Sukkot
Het boek Ester	M'gilat Ester	Purim

Kleding

Parashah T'saveh bevat naast de instructies voor de priesterkleding en – wijding, ook het bevel voor het maken van olie voor de kandelaar en het maken van het gouden altaar waarop k'toret wordt gebrand. Heel opvallend dat dit altaar los staat van de andere inventaris. Waarom? Zie Opb 8:3.

Moshe moet van de Bney Yisra'el pure olijfolie ontvangen om het eeuwige licht v/d Menorah van de avond tot de morgen te laten branden. Gezien de 7 kandelaren (= 7 Gemeenten in Opbaring) zijn de 7 lampen ook een beeld van Am-Yisra'el. En de priesters moeten zorgen dat de lamp van Am-Yisra'el blijft branden doorheen de nacht, *tot de nieuwe morgen van Gods Koninkrijk!* Zie Psalm 134.

De priesterkleding: alle kohanim droegen de *K'tonet* – een linnen kleed over het hele lichaam (tuniek), *michnasayim* – linnen onderbroek, *mitsnèfet/migba'at* - linnen tulband, *avnèt* – een gordel om hun middel. Voor de hogepriester komen er nog vier kledingstukken bij: de *efod* – een soort schort van blauwe, paarse en rode wol, linnen en gouddraad, de *choshen* – borstlap met 12 kostbare stenen met de namen v/d 12 stammen, *M'il* – een mantel van blauwe wol met gouden bellen en granaatappels aan de zoom, *Tsits* – de gouden plaat die aan de tulband werd bevestigd. Daarop staat Kodesh l'YHWH – heilig voor Adonai.

Door wie wordt deze kleding gemaakt? Door het volk.

En wie wordt afgebeeld door de hogepriester? De Mashiach Yeshua.

Zoals de hp eer en waardigheid kreeg door zijn kleding die het volk had gemaakt, zo geven wij ook Yeshua eer een waardigheid als wij leven overeenkomstig de Schriften, gebaseerd op de Torah van Mosheh.

Kleren maken de man, zegt het spreekwoord. Tevens zorgen kleren ook voor een bepaalde stemming. Voor een bruiloft trek je weer andere kleding aan dan voor een zakelijke bespreking. Weten jullie dat bv. metaalgrijs veel in de zakenwereld gebruikt wordt? Dat straalt degelijkheid en vastheid uit. Dat de priester een heilig gewaad aan moest trekken was om hen te focussen op hun taak. Maar naar buiten toe zorgde die kleiding ervoor dat het publiek zich ook zou richten op een hoger doel.

Waarvoor zou het verkleden met Purim dan moeten dienen? Om duidelijk te maken dat er onder die kleding een heel ander iemand schuil gaat dan de kleding doet veronderstellen.

Purim vandaag.

Vandaag leven we ook in een tijd dat de maskers afvallen. Het z.g. 'christelijke' Europa laat steeds meer zijn anti-semitische en Edomitische gezicht zien. Aan de andere kant mogen we onder ons een terugkeer naar Torah zien en een algehele toewijding aan HaKadosh Baruch Hu – De Heilige, geprezen zij Hij. Het duivelse zal steeds meer openbaar komen in de mensheid die van God is afgevallen, dan denk ik vooral aan dat deel van de mensen die onder het 'christendom gerekend worden. Wat lezen we, als dat verschrikkelijke besluit om de Joden te vernietigen bekendgemaakt is? *“En de stad Shushan was verward/stond perplex”*, 3:15. Het besluit van de koning bracht opschudding, omdat men in het algemeen vreedzaam samen leefde. Maar Mordechai moet gevoeld hebben, toen Ester koningin werd, dat God iets speciaals zou gaan doen.

Mordechai deelt niet alleen met de andere bewoners in Shushan de kennis van de naderende ramp, maar heeft ook (4:7) informatie verkregen over de aard van de transacties tussen de koning en Haman. Hij vertoont de gebruikelijke oosterse tekenen van verdriet en afgrijzen. De Targum zegt: *“Hij maakte zijn klachten midden op straat en zei: 'Wat een zwaar decreet is dit, dat de koning en Haman*

hebben aangenomen, niet tegen een deel van ons, maar tegen ons allemaal, om ons uit de aarde te vernietigen!" Waarop alle Joden om hem heen stroomden, en nadat hij het wetboek naar de poort van Susan had gebracht, las hij, bedekt met een zak, de woorden van Deuteronomium 4: 30-31 voor, en spoorde hen vervolgens aan tot vasten, vernedering en berouw, naar het voorbeeld van de Ninevieten." Mordechai spoort Ester aan om haar positie te gebruiken om een verlossing te bewerken. En Ester stemt toe, ze is bereid om haar leven te geven voor de verlossing van haar volk (4:14). Maar wel vraagt ze dan van de Joodse gemeenschap dat ze 3 dagen en nachten niet zullen eten of drinken. We zien hieruit dat een wettige actie gerechtvaardigd is. Daarom wordt in parshe Mishpatim, meteen na de Tien Woorden, gezegd dat we naar de rechters moeten gaan (Ex 21:22).

Terwijl Ester naar de koning gaat en genade krijgt, verzwaard ondertussen Haman zijn eigen vonnis. Hij laat een galg opzetten om Mordechai daaraan te hangen, 5:14. Dan komt de omwending in hoofdstuk 6, doordat de koning niet kan slapen en zich laat voorlezen uit de kronieken. Dat hoort hij dat Mordechai het leven van de koning heeft beschermd, maar nog geen beloning heeft gekregen. Terwijl Haman naar de koning gaat om Mordechai op te hangen, krijgt hij bevel om Mordechai te eren en hem de koninklijke mantel om te doen. Dit is een plotselinge en totale ommekeer. Zo zal ook onze aliyah een totale en plotselinge omkeer geven in het wereldtoneel. En terwijl dan de volken zich opmaken tegen Yerushalayim, zullen wij ons daarheen begeven om te delen in de grote G'ulah.

Conclusie

M'gilat Ester leert ons dat we als gelovige in de eerste plaats in het geloof moeten blijven staan. Mordechai wist: Ons volk zal verlost worden, Est 4:14. Want onze God staat boven alle tegenstanders. Er staat in Psalm 33:10-11: *"YHWH vernietigt de raad van de volken, Hij verbreekt de gedachten van de naties. 11 Maar de raad van YHWH bestaat voor eeuwig, de gedachten van Zijn hart bestaan van generatie op generatie."* Maar voor het zover is moeten de maskers afvallen. Dit zien we al gebeuren. Dat betekent ook dat de vijanden van Isra'el steeds meer openbaar komen. Voor ons belangrijk dat we onze God kennen, dat we Zijn Woord als leidraad gebruiken en aan Hem toegewijd leven. Dat we niet zullen verschrikken, maar wel voorzichtig zijn en in zekere zin op onze hoede.

Overzicht

605 vC Bavel valt Judah binnen - 1e wegvoering naar Bavel. o.a. Daniel + 3 vrienden, Daniel 1:1-7

Jeremia haNavi had 70 jaar voorzegd: Jer. 25:11, 29:10.

597 vC J'hojachin wordt koning en regeert 3 maanden - 2^e wegvoering, o.a. Ezechiël.

586 vC Stad + Tempel verwoest; 3^e wegvoering.

539 vC Perzen veroveren Babel – Perzische rijk tot 332.

538 vC Koresh / Cyrus, koning van Perzië laat Joden terugkeren. Zie Jes. 44:28 – 45:13. Eerste terugkeer o.l.v. Zerubbabel, kleinzoon van koning Jojakim. ± 50.000 keren terug/ de meesten blijven.

516 Herbouw Tempel o.l.v. Zerubbabel, Haggai 1 – 2:10. Dit is 70 jaar na de verwoesting!

± 474 Purim onder Ester en Mordechai

De Joden die achtergebleven waren in Babylon hebben nog Joodse namen (Hadassah), maar zijn verder echte Perzen geworden. Ze houden hun afkomst graag verborgen om in welvaart en voorspoed te kunnen leven. Zo'n 50 jaar later leven Ester en Mordechai en is er een soort van afgunst richting de Joden aan het ontstaan. Dit komt tot een ontknoping d.m.v. de slechte Haman.

Achashverosh (Bijbelse naam) = Xerxes I. Hij heeft via Ester een zoon gekregen die later regeerde als Artaxerxes I. Deze was goed voor het Joodse land en volk, Ezra 7:1.

List of the Kings of Persia from 550 BC to 330 BC	
Persian Kings	Period of Reign (Approx)
Cyrus II "the Great"	550-529 BC
Cambyses II	529-522 BC
Darius I	522-486 BC
Xerxes I	486-465 BC
Artaxerxes I	465-425 BC
Xerxes II	425-424 BC
Darius II	423-404 BC
Artaxerxes II	404-359 BC
Artaxerxes III	359-338 BC
Arses	338-336 BC
Darius III	336-330 BC

Lezen van de M'gilah.

M'gilah (מגילת) komt van l'galot: geopenbaard worden. De m'gilah openbaart verborgen dingen.

הַדָּסָה – Hadassah: mirt, 1 v/d 4 soorten v/d loelav. אֶסְתֵּר – Ester: afgeleid van het Perzische woord 'sitareh' – ster, geluk, fortuin. Vanuit Hebreeuws echter is de stam: סִתֵּר - verbergen.

Deut. 31:17: וְהִסְתַּרְתִּי - w'histarti: en Ik zal verbergen; 31:18: הִסְתַּר אֶסְתֵּר - w'Anochi hasteer astier: en Ik zal verbergende verbergen = Ik zal zeker verbergen Mijn aangezicht. In tegenstelling tot Birkat Kohanim, Num. 6:24-26.

De tijd van de galut/ballingschap is de tijd van de verborgenheid. Dan geen wonderen en Zijn Naam verborgen voor zijn volk.

1,1 Hodu = India en Kush = Ethiopië.

1,2 Shushan aan de rivier Ulai werd door Perzen tot residentie gemaakt om niet te ver van Bavel te zijn. Ze resideerden ook in Ecbatana.

1.3 Feestmaal als voorbereiding op de oorlog met Griekenland (Herodotos) in 481. 3^e jaar = 483 vC => van 597 – 483 = 114 jaar. Mordechai heeft de wegvoering dus niet meegemaakt.

2,1 Nadat hoofdstuk 1 over de schittering aan het hof heeft gesproken, wordt in dit hfdst de Jood Mordechai ter sprake gebracht (2:5). Dit is een heel ander verhaal, waarin trouw en gehoorzaamheid naar voren komt. Want M. heeft aan Ester trouw bewezen (Omein = opvoeden, 2:7) en zij bleef hem gehoorzamen, 2:20. Omein (אָמַיַן) komt van אָמַן: bevestigen, ondersteunen.

2,5 Mordechai betekent 'pleitbezorger van Marduk'. Volgens de Targum en Josephus is Mordechai een nakomeling van Kis, de vader van koning Sha'ul. Dat zou betekenen dat Mordechai en Ester van koninklijke afkomst zijn. En Simeï zou de man zijn die David haMèlech heeft uitgevloekt, 2 Sm 16:5. Wonderlijk dat de Allerhoogste iemand uit het geslacht van Sha'ul in de gelegenheid stelt om goed te maken wat zijn voorvader tekort geschoten is.

Dit is ook een belangrijk gegeven voor ons, die de laatste generatie zijn van een lange lijn van zonde. Wij mogen door onze terugkeer naar het hele Woord van God weer repareren een goed maken wat onze vadersen tekortgeschoten zijn!

2,7 De Targum legt de betekenis van de naam Hadassah uit. Ze werd zo genoemd "omdat zoals de mirte geur verspreidt in de wereld, zij ook goede werken verspreidde. En om deze reden werd ze in de Hebreeuwse taal Hadassah genoemd, omdat de rechtvaardigen met mirte worden vergeleken." Hetzelfde commentaar voegt eraan toe: "Ze werd ook Hadassah genoemd omdat, aangezien de mirte noch in de zomer noch in de winter opdroogt, zo de rechtvaardigen een aandeel hebben in deze wereld en in de wereld die komen gaat."

Twee namen, Hadassah en Mirthe – een vroeg voorbeeld van een Joods gebruik om een wereldse en een Hebreeuwse naam te hebben. Vergelijk Sha'ul en Paulus.

En het meisje was mooi gevormd en goed om te zien – v'hanna'arah y'fat-toar v'tovat mar'eh (וְהַנְּעָרָה יְפֹת-תֹאֵר, וְטוֹבַת מְרֵאָה)

2,15 Ester is de 'bat-dodo', de dochter van zijn oom => Avichayil = de oom van Mordechai en Ester is zijn nicht.

2,16 Ester werd de vrouw v/d koning in het 7^e jaar van Xerxes I, dat is in het jaar 479. Opvallend, de 10^e maand en het 7^e jaar. Twee wonderlijke getallen in Gods handelen met Zijn schepping.

2,19 Mordechai was aan het hof, want de poort v/d koning was niet alleen de poort van het paleis, maar men denkt dat hier de koninklijke kanselarij (administratie) was. Het zou dus kunnen dat Mordechai een eunuch was.

2,20-23 Dat de goede daad van Mordechai wordt opgeschreven en pas later wordt beloond is een hint/remez naar de opstanding der doden en de daaropvolgende beloning, Gal. 6:9, Opb.22:12.

3,1 Agagi linkt Haman aan Agag, de koning van de Amalekieten, zie 1 Sm 15:8.

4,14 Mordechai geloofde rotsvast dat er verlossing zou komen. Dit is geloof in actie – een voorbeeld voor ons voor de komende tijd.

5,4 Hier vinden we de Naam van G-d, verborgen in de tekst met een ELS van 4, de beginletters van 4 woorden: zo kome de koning vandaag met Haman - יוֹם הַיּוֹם הַזֶּה יָבוֹא הַמֶּלֶךְ - yavo hamelech v'haman hayom.

6,11 De mantel is een beeld van gezag; vergelijk Josef en Elia/Elisa.

7,7 Ook hier vinden we de Naam verborgen in de tekst met een ELS van 4. Nu zijn het de slotletters van 4 woorden: want hij zag dat kwaad over hem besloten was - **כי-חלתה אליו הרעה** - ki-khaltah elav hara'ah.

8,7 'Mordechai de Jood'. Waarom staat dat er zo? Is dit niet een hint naar de grote Jood, Yeshua haMashiach?

9,7-10 De dood door ophanging van de 10 zonen van Haman linkt naar de 10 Nazi's die op 16 oktober 1946 werden opgehangen in Neurenberg. Het jaartal 5.707 is af te leiden van de 3 kleine letters en de grote 'wav' bij de namen van de 10 zonen.

9,13 Als Ester spreekt over 'morgen' dan leidt ons dat naar een andere tijd waarin ook 10 zonen van Haman aan de galg komen. Dit is vervuld in 1946.

9,16 Maar zij sloegen de handen niet aan de roef (9:8). De vijanden werden gedood, maar er werd niet geroofd. Wonderlijk, want bij koning Sha'ul lezen we dat ze wel van de buit namen, hoewel dit verboden was, 1 Sm 15:3. En hier was het geoorloofd (8:11), maar men doet het niet. Mordechai en het Joodse volk met hem mag de fout van Sha'ul haMèlech helemaal goed maken.

9,30-31 *"En Mordechai zond de brieven aan al de Joden in de honderdzevenentwintig gewesten van het koninkrijk van Ahasveros, met woorden van vrede en trouw, 31 om deze dagen van Purim te bekrachtigen op hun vastgestelde tijden, zoals de Jood Mordechai en koningin Esther voor hen vastgesteld hadden en zoals zij voor zichzelf en voor hun nageslacht de zaken over het vasten en hun weklagen vastgesteld hadden."* Het vieren van Purim inclusief het vasten is een Bijbels voorschrift. Het vasten hoort er ook bij.

10,1-3 Mordechai is de tweede in het rijk, zoals eens Yosef bij Faro, en Joshua bij Moshe. Ze beelden de verhouding af tussen Yeshua haMashiach en de Vader, 1 Kor. 15:27-28.

Maasbracht, 15 Adar 5781 - 27 febr. 2021
Baruch ben Z'vulun